

BELEIDSREGEL INCLUSIEVE LEEROMGEVING

Vragen en antwoorden

Steunpunt
Passend Onderwijs

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

Inhoudsopgave

Informatie beleidsregel en aanvraag	5
1. Hoe ziet de uitvoering van de beleidsregel er in de praktijk uit?	5
2. Welke stappen zet ik vóóordat ik het format voor het aanvragen van de beleidsregel invul?.....	5
3. Wat zijn de aanmeld- en startdata van de beleidsregel en de looptijd van de afgegeven beschikkingen?.....	6
4. Waar moet ik rekening mee houden in de aanvraag/ het invullen van het format?.....	6
5. Moet de MR van alle betrokken scholen in de regio de aanvraag ondertekenen? Ook als deze scholen niet direct vanaf de start een leerling geplaatst krijgen?.....	6
6. Wat zijn de voordelen van deelname aan de beleidsregel experimenten regulier-speciaal onderwijs?.....	6
7. Het gaat bij deze beleidsregel om terugplaatsing vanuit het gespecialiseerd onderwijs naar het regulier onderwijs. Wat is de meerwaarde van deze beleidsregel voor scholen die inclusief onderwijs willen bieden?	7
8. Wat wordt er verwacht in de beschrijving van de rol van het samenwerkingsverband (voorwaarden etc.), wanneer het gaat om een samenwerking met een cluster 1 of 2 school?.....	7
9. Welke voorwaarden worden gesteld aan de schriftelijke verklaring van de gemeente. Wie wordt gezien als aangewezen persoon binnen de (grote) gemeente?	7
10. Wanneer start het onderzoek en hoe ziet deelname eruit?.....	7
11. Waar kan ik de onderzoeksresultaten teruglezen van de vorige beleidsregel?7	
Samenwerkingen	8
12. Welke samenwerkingen kunnen aangegaan worden met de nieuwe beleidsregel?	8
13. Is het ook mogelijk om samen te werken met cluster 1 en 2?	8
14. Inspiratie: zijn er voorbeelden van hoe de beleidsregel op dit moment wordt ingezet door andere scholen?	8
15. Kan het SPO mij in contact brengen met andere scholen en samenwerkingsverbanden die de beleidsregel hebben aangevraagd?	8
16. Mogen er gedurende de experimenteerperiode scholen uit de regio worden toegevoegd aan het experimenteerplan?	9

17.	Hoe en wanneer kunnen nieuwe scholen toegevoegd worden aan het plan?	9
18.	Mag een leerling tussentijds toegevoegd worden aan een bestaande samenwerking tussen de scholen?	9
19.	Moeten de initiatieven in het regulier plaatsvinden, of mogen ze juist ook in het SBO voor leerlingen die anders naar het SO gaan?.....	9
20.	Wordt een internationale schakelklas (ISK) gezien als instelling of school voor speciaal onderwijs?.....	9
21.	Biedt de beleidsregel ruimte voor de samenwerking van een internationale schakelklas (ISK) met een reguliere school of internationale schakelklas met vso?10	
22.	Wordt er onder een school of instelling voor speciaal onderwijs ook een OPDC verstaan / Biedt de beleidsregel ruimte voor een OPDC-regulier en/of vso-OPDC samenwerking?	10
23.	Kan een vso school voor zml onderwijs ook deelnemen?.....	10
24.	Een school voor praktijkonderwijs wil een samenwerking starten met een vso school. Het plan is een gezamenlijke groep te starten waar leerlingen van beide scholen in zitten. Valt dit ook onder deze beleidsregel?	10
25.	Mag de beleidsregel ook gebruikt worden voor PrO-leerlingen die toewerken naar een vso diploma? Of kan het alleen ingezet worden voor vso-leerlingen met het uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht binnen PrO?	11
	Onderwijs	11
26.	Moeten de leerlingen het volledige onderwijsprogramma volgen?	11
27.	Moet het om één klas gaan?.....	11
28.	Aantallen: ligt vast hoeveel leerlingen er minimaal deel moeten nemen?... 11	
29.	Kunnen met deze beleidsregel leerlingen uit het regulier onderwijs ook onderwijs volgen op het gespecialiseerd onderwijs?	12
30.	Wanneer er een aangepast (individueel) PTA gemaakt wordt voor een vso leerling die het PTA van de reguliere school volgt, moet dit aangepaste PTA dan gemeld worden bij de inspectie en zo ja, door wie (vso of vo)?.....	12
	Uitwisseling docenten/expertise	12
31.	De reguliere school ontvangt bij deelname aan de beleidsregel ondersteuning vanuit een professional vanuit het gespecialiseerd onderwijs. Wij hebben al iemand met deze expertise en werkervaring in huis op de reguliere school. Mag deze persoon dan de ondersteuning dan bieden?	12
32.	Hoe ziet de invulling of rol van de expert vanuit het go er uit in deze samenwerking?	12

33.	Mag de professional vanuit de go school inzetbaar zijn op meerdere scholen in de regio?	13
34.	Moet de go-professional die ingezet wordt in het regulier alle lessen verzorgen voor de leerlingen die nog ingeschreven staan in het go?	13
35.	Zijn vso-docenten bevoegd om les te geven in het regulier voortgezet onderwijs?	13
36.	Mag een vso-docent alle vakken geven in het regulier vo?	13
Het verschil tussen de beleidsregel en andere regelingen/		
samenwerkingsovereenkomsten		
37.	Hoe verhoudt deze beleidsregel zich tot het werken met arrangementen? .	13
38.	Hoe verschilt deze beleidsregel van een arrangement van een samenwerkingsverband?	14
39.	Wat is het verschil tussen deze beleidsregel en een symbioseovereenkomst?	14
40.	Waar kan ik meer informatie lezen over samenwerking tussen reguliere / WPO/WVO scholen?	14
41.	Wij willen starten met een kleuterklas. Waarom moeten we voor deze kinderen wel een TLV traject starten, terwijl we hen juist een kans willen bieden geen ‘stempel’ te krijgen?	14
42.	Lees meer in de FAQ van alternatieve manieren van samenwerking tussen regulier- & speciaal onderwijs.....	14
Bekostiging.....		
43.	Ontvangen deelnemende scholen een subsidie?	15
44.	Komt er financiering vanuit het gespecialiseerd onderwijs?	15
45.	Wat betekent deelname aan deze beleidsregel voor de bekostiging?	15
46.	Hoe wordt de leerkracht uit het gespecialiseerd onderwijs die mee gaat naar het regulier onderwijs bekostigd?	15
47.	Mogen de TLV-gelden ook direct naar de reguliere school gaan of verdeeld worden onder meer reguliere scholen?	16
Inspectie en opbrengsten		
48.	Op welke manier is de inspectie betrokken bij deze beleidsregel?	16
49.	Tellen deze leerlingen mee in de (openbare) opbrengsten als ze regulier worden ingeschreven?	16
50.	Wanneer een vso leerling die middels symbiose onderwijs volgt zakt of afstroomt, bij welke school telt dit dan mee in de opbrengsten (vso of vo)?	16

Praktische aspecten	17
51. Waar is de leerling ingeschreven?	17
52. Mag je leerlingen die je straks in een gemengde groep plaatst (dus sbo/so) met 1 leerlingvolgsysteem volgen? Ook als de twee scholen werken met verschillende leerlingvolgsystemen?.....	17
53. Hoe voer je dit praktisch uit? Bijvoorbeeld het samen onderwijs verzorgen en het schrijven aan het OPP?.....	17
54. Hoe wordt de ontwikkeling van de leerlingen op het gebied van cognitie en sociaal-emotioneel welbevinden gevolgd?	17
55. Waarom mag een school met een zwak inspectie oordeel niet deelnemen?.....	18
56. Hoe zorgen we ervoor dat de jeugdhulp en het leerlingenvervoer voortgezet wordt op het regulier onderwijs?	18

Informatie beleidsregel en aanvraag

1. Hoe ziet de uitvoering van de beleidsregel er in de praktijk uit?

Deelname aan de beleidsregel biedt géén uitgewerkt model of standaard aanpak om inclusiever te werken. De beleidsregel ondersteunt scholen, besturen en samenwerkingsverbanden vooral door meer ruimte te creëren binnen de huidige wet- en regelgeving en door de mogelijkheid van expertisedeling. Hoe het initiatief wordt vormgegeven en hoe partijen met elkaar gaan samenwerken, moet lokaal en zelf worden bedacht, uitgewerkt en georganiseerd.

Belangrijk is het dat de uitvoering en invulling moeten bijdragen aan de doelen van de beleidsregel experiment inclusieve leeromgeving, zoals te lezen in [*link beleidsregel*](#). In volgende vragen wordt meer informatie gedeeld over o.a. de mogelijkheden in combinatie van scholen die samenwerken.

2. Welke stappen zet ik vóóordat ik het format voor het aanvragen van de beleidsregel invul?

Voordat een aanvraag wordt ingediend, is het essentieel dat betrokken partijen al zijn gestart met een gezamenlijk proces en plan van aanpak. Een goede voorbereiding zorgt ervoor dat de verschillende organisaties dezelfde richting op kijken en dat het initiatief stevig en duurzaam kan worden opgezet. Betrek in elk geval de scholen (en het schoolbestuur) het swv, de gemeente, de MR van de betrokken scholen en eventueel jeugdhulp of andere relevante partners om tot een *gedeelde visie en een gezamenlijk plan* te komen.

Tijdens het voorbereidingsproces moeten partijen gezamenlijk nadenken over- en afspraken maken rondom verschillende onderdelen, zoals de organisatorische en onderwijskundige inrichting, de invulling van het onderwijs- en ondersteuningsaanbod, de begroting en financiële afspraken, facilitering door het samenwerkingsverband en de inzet van leraren en onderwijsondersteunend personeel van de gespecialiseerde voorziening.

Een gedeeld plan en een vroegtijdig opgestart samenwerkingsproces zorgen ervoor dat het initiatief *haalbaar, passend en duurzaam* wordt. De beleidsregel biedt ruimte, maar het succes hangt af van het gezamenlijk organiseren, ontwerpen en uitvoeren van het initiatief.

3. Wat zijn de aanmeld- en startdata van de beleidsregel en de looptijd van de afgegeven beschikkingen?

- Aanmelden voor 1-10-2024; starten per 1-1-2025
- Aanmelden voor 1-5-2025; starten per 1-8-2025
- Aanmelden voor 1-5-2026, starten per 1-8-2026
- Aanmelden voor 1-5-2027, starten per 1-8-2027
- Aanmelden voor 1-5-2028, starten per 1-8-2028
- Aanmelden voor 1-5-2029, starten per 1-8-2029
- Aanmelden voor 1-5-2030, starten per 1-8-2030
- Einde beleidsregel in augustus 2034

4. Waar moet ik rekening mee houden in de aanvraag/ het invullen van het format?

- Beschrijf het perspectief in het plan: hoe werk je toe naar inschrijving van de leerlingen in het reguliere onderwijs? Hoe zorg je ervoor dat de constructie die nu wordt opgebouwd niet een volgende stap in de weg gaat zitten?
- Zie ook [dit document van OCW](#) met inspiratie en tips.

5. Moet de MR van alle betrokken scholen in de regio de aanvraag ondertekenen? Ook als deze scholen niet direct vanaf de start een leerling geplaatst krijgen?

Ja, het is de bedoeling dat alle scholen die (in de toekomst) samen willen werken binnen de ruimte van de beleidsregel worden opgenomen in het plan. Ook als er op dit moment nog geen zicht is op een plaatsing van een leerling vanuit de go-school. Het is belangrijk dat in het plan goed onderbouwd wordt, waarom deze scholen nú al worden meegenomen in het plan, ondanks dat er wellicht nog geen zicht is op een eventuele plaatsing in augustus.

6. Wat zijn de voordelen van deelname aan de beleidsregel experimenten regulier-speciaal onderwijs?

Als scholen of instellingen voor regulier en/of gespecialiseerd onderwijs nauwer willen samenwerken om meer maatwerk voor hun leerlingen mogelijk te maken, kan de Beleidsregel voordelen bieden, zoals:

- De school kan leerlingen uit verschillende schooltypen (bijvoorbeeld sbo en so of vo en vso) gezamenlijk in een groep onderwijs laten volgen.
- De leerlingen kunnen ingeschreven blijven staan bij hun oorspronkelijke school, waarmee de eventuele extra bekostiging behouden kan blijven.

- Leerkrachten uit het vso mogen ook lesgeven in het vo (wat onder de huidige wetgeving niet mogelijk is)
- De samenwerkende of geïntegreerde scholen mogen gedurende de experimenteerperiode functioneren als één school en kunnen dan bijvoorbeeld werken met één Schoolplan, één schoolgids, één werkverdelingsplan, enz.

7. Het gaat bij deze beleidsregel om terugplaatsing vanuit het gespecialiseerd onderwijs naar het regulier onderwijs. Wat is de meerwaarde van deze beleidsregel voor scholen die inclusief onderwijs willen bieden?

Met deze beleidsregel kunnen scholen leerlingen uit de buurt die verder weg van huis gespecialiseerd onderwijs volgen de kans bieden om vanuit het gespecialiseerd onderwijs de overstap te maken naar een school in de buurt. De leraar die vanuit het gespecialiseerd onderwijs mee komt om de leerlingen op de reguliere school te begeleiden, brengt expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs naar de reguliere school.

8. Wat wordt er verwacht in de beschrijving van de rol van het samenwerkingsverband (voorwaarden etc.), wanneer het gaat om een samenwerking met een cluster 1 of 2 school?

De beleidsregel maakt hierin geen onderscheid. We vinden het belangrijk dat het samenwerkingsverband op de hoogte is en een instemmingsverklaring ondertekend.

9. Welke voorwaarden worden gesteld aan de schriftelijke verklaring van de gemeente. Wie wordt gezien als aangewezen persoon binnen de (grote) gemeente?

Er zijn geen voorwaarden die OCW stelt aan de schriftelijke verklaring van de gemeente.

10. Wanneer start het onderzoek en hoe ziet deelname eruit?

Na de zomer ontvangen de initiatieven meer informatie over het onderzoek. Deelname aan het onderzoek is verplicht.

11. Waar kan ik de onderzoeksresultaten teruglezen van de vorige beleidsregel?

Het onderzoek (2024) n.a.v. de vorige beleidsregel.

Samenwerkingen

12. Welke samenwerkingen kunnen aangegaan worden met de nieuwe beleidsregel?

De beleidsregel maakt het mogelijk dat regulier- en speciaal onderwijs intensiever samenwerken. Twee of meer scholen nemen gezamenlijk deel, waarbij altijd sprake is van een combinatie van regulier en speciaal onderwijs. Dit kan in de volgende samenstellingen:

- ❖ *basisschool en so*
- ❖ *sbo en so*
- ❖ *vo en vso*
- ❖ *pro en vso*

13. Is het ook mogelijk om samen te werken met cluster 1 en 2?

Ja. De beleidsregel geldt voor alle clusters binnen het speciaal onderwijs, dus ook voor cluster 1 en 2. Deze scholen kunnen samenwerken met regulier onderwijs.

Betrokkenheid van het samenwerkingsverband (swv) waar de reguliere school onder valt is belangrijk. Wanneer leerlingen uiteindelijk regulier worden ingeschreven, vallen zij onder het samenwerkingsverband, terwijl dat eerder niet het geval was toen zij ingeschreven waren bij een cluster 1 of 2 school. Omdat er door de inzet van de beleidsregel extra leerlingen onder het samenwerkingsverband komen te vallen, is instemming en betrokkenheid van het swv noodzakelijk.

14. Inspiratie: zijn er voorbeelden van hoe de beleidsregel op dit moment wordt ingezet door andere scholen?

Bekijk [dit document van OCW](#) met voorbeelden.

Meer inspiratie vindt je op [deze pagina van SPO](#).

15. Kan het SPO mij in contact brengen met andere scholen en samenwerkingsverbanden die de beleidsregel hebben aangevraagd?

Op onze website delen we veel [praktijkvoorbeelden](#). Vanuit de privacywetgeving mogen wij geen gegevens delen van andere scholen, besturen of samenwerkingsverbanden.

Wél kun je een vraag delen op ons [channel Inclusief Onderwijs](#) op 1Socialdomein. Op dit platform helpen professionals elkaar met vragen, casuïstiek en dilemma's. Door daar je vraag te stellen, krijg je vaak een reactie van een school zelf en leg je gelijk contact.

16. Mogen er gedurende de experimenteerperiode scholen uit de regio worden toegevoegd aan het experimenteerplan?

Ja, het is mogelijk dat een nieuwe school aansluit bij de samenwerking wanneer hier een beschikking voor is ontvangen. Bijvoorbeeld wanneer er een nieuwe aanmelding op de GO school is gedaan voor een leerling uit de wijk waar deze ‘nieuwe’ reguliere school zich bevindt of wanneer de leerling een voorkeur heeft voor deze school. Voor meer info, zie volgende vragen.

17. Hoe en wanneer kunnen nieuwe scholen toegevoegd worden aan het plan?

Voor een nieuwe deelnemende school moeten OCW weer een nieuwe beschikking afgeven, wat betekent dat er een nieuwe aanvraag gedaan moet worden. Dat kan weer volgens het format en moet voor 1 mei in de volgende tranches gedaan worden, om op 1 augustus te starten.

18. Mag een leerling tussentijds toegevoegd worden aan een bestaande samenwerking tussen de scholen?

Ja, een leerling van een school die al een beschikking heeft ontvangen mag wél later toegevoegd worden aan de bestaande samenwerking, en moet dan enkel nog worden geregistreerd bij DUO als deelnemer.

19. Moeten de initiatieven in het regulier plaatsvinden, of mogen ze juist ook in het SBO voor leerlingen die anders naar het SO gaan?

De initiatieven kunnen zowel binnen regulier als binnen speciaal onderwijs worden vormgegeven. Voor leerlingen met een TLV so kan de beleidsregel worden ingezet om onderwijs in het sbo te organiseren, terwijl zij formeel ingeschreven blijven bij het so. Voor leerlingen die al op het sbo zijn ingeschreven zijn is de beleidsregel niet nodig. Zij kunnen binnen het bestaande kader onderwijs ontvangen.

20. Wordt een internationale schakelklas (ISK) gezien als instelling of school voor speciaal onderwijs?

In de wet is niet expliciet geregeld wat een ISK precies is. Binnen de sectorwetgeving wordt de ISK niet gezien als een zelfstandige school. De wetgeving beperkt zich tot scholen in de zin van de wpo, wvo en wec, waar de ISK niet onder valt.

Een ISK is in ieder geval geen officiële instelling voor speciaal onderwijs. Indien de school waarmee de ISK verbonden is deelneemt aan de beleidsregel, zouden de leerlingen van de ISK mee kunnen. Het hangt dus af van hoe de ISK is vormgegeven.

21. Biedt de beleidsregel ruimte voor de samenwerking van een internationale schakelklas (ISK) met een reguliere school of internationale schakelklas met vso?

Indien de school waarmee de ISK verbonden is deelneemt aan de beleidsregel, zouden de leerlingen van de ISK mee kunnen. Het hangt dus af van hoe de ISK is vormgegeven.

22. Wordt er onder een school of instelling voor speciaal onderwijs ook een OPDC verstaan / Biedt de beleidsregel ruimte voor een OPDC-regulier en/of vso-OPDC samenwerking?

Volgens de beleidsregel dient het bevoegd gezag van een school betrokken te zijn, wat de situatie complex maakt, gezien een OPDC formeel gezien niet als school wordt gezien. Ondanks dat samenwerking een waardevolle mogelijkheid zou kunnen zijn, kan een OPDC als zelfstandige organisatie dus niet rechtstreeks samenwerken op basis van de beleidsregel.

Leerlingen die deelnemen aan het OPDC blijven ingeschreven bij hun reguliere school. Indien die reguliere school aan de beleidsregel wil deelnemen, zou samenwerking kunnen plaatsvinden met een vso. Het OPDC wordt dan betrokken via de reguliere school waar de leerling is ingeschreven.

23. Kan een vso school voor zml onderwijs ook deelnemen?

Een vso school voor zml onderwijs zou binnen deze beleidsregel een samenwerking aan kunnen gaan met een school voor praktijkonderwijs. Voorwaarde hierbij is wel dat de school van herkomst inschat dat praktijkonderwijs voor hen op termijn haalbaar is. Een andere mogelijkheid zou het starten van een Samen naar School-klas kunnen zijn.

24. Een school voor praktijkonderwijs wil een samenwerking starten met een vso school. Het plan is een gezamenlijke groep te starten waar leerlingen van beide scholen in zitten. Valt dit ook onder deze beleidsregel?

Ja, dit kan onder de beleidsregel vallen, mits voldaan wordt aan de voorwaarden van de beleidsregel.

25. Mag de beleidsregel ook gebruikt worden voor PrO-leerlingen die toewerken naar een vso diploma? Of kan het alleen ingezet worden voor vso-leerlingen met het uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht binnen PrO?

Beide situaties zijn mogelijk. De beleidsregel kan worden toegepast zolang het gaat om een intensievere samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs. De leerling moet in ieder geval ingeschreven staan in het vso en het initiatief moet in dit geval plaatsvinden op het reguliere vo.

Onderwijs

26. Moeten de leerlingen het volledige onderwijsprogramma volgen?

Nee dat hoeft niet. Leerlingen kunnen delen van het onderwijsprogramma op een andere school volgen. Wel maakt de beleidsregel het mogelijk dat leerlingen het volledige onderwijsprogramma op een andere school volgen (meestal regulier), terwijl ze nog ingeschreven staan op de andere school (speciaal onderwijs). Bij de symbioseregeling kan dit niet: daarbij mag een leerling slechts een deel van het programma op een andere school volgen.

Het doel is wel toe te werken naar een zoveel mogelijke integratie van het speciaal- naar regulier onderwijs.

27. Moet het om één klas gaan?

Nee. De beleidsregel kan worden ingezet voor alle leerlingen of voor een deel van de leerlingen. Dit kan één klas zijn, maar kan ook een specifieke groep zijn, zoals leerlingen met een bepaald uitstroomprofiel in het vso, leerlingen uit enkel de onder- of bovenbouw, of leerlingen uit een bepaalde gemeente.

28. Aantallen: ligt vast hoeveel leerlingen er minimaal deel moeten nemen?

Nee, dat ligt niet vast. Voor een klein groepje leerlingen ligt deze beleidsregel echter niet voor de hand. Wanneer het om enkele leerlingen gaat is er maar weinig formatieruimte voor de begeleiding van deze leerlingen in het regulier onderwijs. Een maatwerkoplossing of de symbioseregeling ligt dan meer voor de hand.

29. Kunnen met deze beleidsregel leerlingen uit het regulier onderwijs ook onderwijs volgen op het gespecialiseerd onderwijs?

Dat kan alleen als alle leerlingen van een school voor regulier onderwijs en een school voor gespecialiseerd onderwijs deelnemen. De leerlingen van beide scholen worden dan over beide locaties verdeeld. In dat geval zullen er ook reguliere leerlingen onderwijs volgen op de locatie voor gespecialiseerd onderwijs.

30. Wanneer er een aangepast (individueel) PTA gemaakt wordt voor een vso leerling die het PTA van de reguliere school volgt, moet dit aangepaste PTA dan gemeld worden bij de inspectie en zo ja, door wie (vso of vo)?

Wanneer een leerling nog is ingeschreven op het vso, blijft de wet- en regelgeving van het gespecialiseerd onderwijs gelden, maar geldt er een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Ook op het gebied van het PTA. De beleidsregel Inclusieve Leeromgeving kent geen afwijkingen op het gebied van het programma van toetsing en afsluiting. Meer informatie vind je in dit [webinar kwaliteit schoolexamens vo](#) (Onderwijsinspectie) en op de pagina over [onderwijs volgen op een andere school/symbiose](#).

Uitwisseling docenten/expertise

31. De reguliere school ontvangt bij deelname aan de beleidsregel ondersteuning vanuit een professional vanuit het gespecialiseerd onderwijs. Wij hebben al iemand met deze expertise en werkervaring in huis op de reguliere school. Mag deze persoon dan de ondersteuning dan bieden?

De go-expertise gaat met de leerlingen inschreven op het go mee. Deze ondersteuning, vanuit de school van herkomst, weet namelijk precies wat er voor de leerlingen nodig is. Deze inzet moet dus afkomstig zijn van een medewerker van de gespecialiseerde voorziening zelf.

Daarnaast kan de expert uit het reguliere-schoolteam natuurlijk ingezet worden voor expertisedeling en het bieden van ondersteuning aan leerlingen en collega's in de school.

32. Hoe ziet de invulling of rol van de expert vanuit het go er uit in deze samenwerking?

De rol kan naar wens worden ingevuld, bijvoorbeeld als co-teacher, coach, trainer of in een andere ondersteunende functie.

33. Mag de professional vanuit de go school inzetbaar zijn op meerdere scholen in de regio?

Ja, zolang deze scholen zijn opgenomen in het experimenteerplan.

34. Moet de go-professional die ingezet wordt in het regulier alle lessen verzorgen voor de leerlingen die nog ingeschreven staan in het go?

Nee, de leerkrachten van de reguliere school kunnen zorgdragen voor het onderwijsaanbod en de ondersteuning. Daarnaast is echter de ondersteuning aanwezig vanuit een professional uit de go-voorziening.

35. Zijn vso-docenten bevoegd om les te geven in het regulier voortgezet onderwijs?

Onder de reguliere wetgeving kan dit niet. Wanneer de school gebruik maakt van de Beleidsregel Experiment inclusieve leeromgeving kan dit wel.

36. Mag een vso-docent alle vakken geven in het regulier vo?

De bevoegdheidseisen die gelden voor de verschillende typen onderwijs worden met dit experiment niet aangepast. Docenten die lesgeven op het vso mogen dat ook doen op een vo-school. Voor docenten die met een pabo-bevoegdheid lesgeven op het vso geldt dat zij onder begeleiding van een docent met een bevoegdheid voor het vo ook op het regulier vo les mogen geven. De vso-docent met een pabo-bevoegdheid werkt dan onder de verantwoordelijkheid van en in samenwerking met een bevoegde vo-docent, en kan in de tussentijd toewerken naar het behalen van een eigen vo-bevoegdheid.

Het verschil tussen de beleidsregel en andere regelingen/ samenwerkingsovereenkomsten

37. Hoe verhoudt deze beleidsregel zich tot het werken met arrangementen?

Deze beleidsregel heeft geen invloed op het werken met arrangementen. Daar waar al met een arrangement gewerkt wordt, kan ook deelgenomen worden aan de beleidsregel wanneer daar aanleiding toe is. Het is van belang in het experimenteerplan op te nemen hoe de samenwerking vorm gegeven gaat worden.

38. Hoe verschilt deze beleidsregel van een arrangement van een samenwerkingsverband?

Deze beleidsregel maakt het mogelijk om leerlingen die ingeschreven staan in het gespecialiseerd onderwijs met begeleiding vanuit het gespecialiseerd onderwijs volledig onderwijs te laten volgen binnen het regulier onderwijs. Bij een arrangement krijgt een school een budget van het samenwerkingsverband om een of meerdere leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften extra ondersteuning te bieden.

39. Wat is het verschil tussen deze beleidsregel en een symbioseovereenkomst?

Mag je bijvoorbeeld drie leerlingen uit het gespecialiseerd onderwijs volledig onderwijs laten volgen op een reguliere school met ondersteuning vanuit het gespecialiseerd onderwijs zonder de beleidsregel aan te vragen?

Alleen als een school voor gespecialiseerd onderwijs deelneemt aan de beleidsregel kan een leerling van deze school volledig onderwijs volgen op een reguliere school. Met een symbioseovereenkomst mag de leerling uit het gespecialiseerd onderwijs wel gedeeltelijk onderwijs volgen op een reguliere school.

40. Waar kan ik meer informatie lezen over samenwerking tussen reguliere / WPO/WVO scholen?

Hier vind je meer informatie over [onderwijs volgen op een andere school \(symbiose\)](#).

41. Wij willen starten met een kleuterklas. Waarom moeten we voor deze kinderen wel een TLV traject starten, terwijl we hen juist een kans willen bieden geen ‘stempel’ te krijgen?

Wanneer dit initiatief goed kan worden ingericht in samenwerking met het samenwerkingsverband, kan het ook zonder beleidsregel en dus zonder TLV's worden vormgegeven. De beleidsregel is bedoeld voor situaties waarin dit binnen de bestaande afspraken niet mogelijk is.

42. Lees meer in de FAQ van alternatieve manieren van samenwerking tussen regulier- & speciaal onderwijs.

Hier vind je meer vragen over de [intensieve samenwerking regulier en speciaal onderwijs](#).

Bekostiging

43. Ontvangen deelnemende scholen een subsidie?

Nee, deelnemende scholen ontvangen geen subsidie.

44. Komt er financiering vanuit het gespecialiseerd onderwijs?

Er komt ondersteuning vanuit het gespecialiseerd onderwijs in de vorm van een of meerdere leraren, onderwijsassistent(en) en/of leraarondersteuner(s). Hoeveel ondersteuning er mee komt hangt af van het aantal leerlingen dat de overstap naar regulier onderwijs maakt en welke ondersteuning zij nodig hebben. Het personeel van het gespecialiseerd onderwijs blijft in dienst van de school voor gespecialiseerd onderwijs en blijft ondersteund worden vanuit het eigen schoolteam. Scholen en instellingen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs kunnen ervoor kiezen om naast de ondersteuning ook middelen over te dragen aan de reguliere basisscholen en reguliere vo scholen wanneer leerlingen uit het gespecialiseerd onderwijs, onderwijs volgen op een reguliere school. Het overdragen van middelen is geen voorwaarde voor deelname aan deze beleidsregel. Het ondersteunen van de leerlingen uit het gespecialiseerd onderwijs in het regulier onderwijs is dat wel.

45. Wat betekent deelname aan deze beleidsregel voor de bekostiging?

Zolang de leerling is ingeschreven op de school voor gespecialiseerd onderwijs ontvangt die school de bekostiging voor deze leerling. Wanneer de leerling uit het gespecialiseerd onderwijs met extra ondersteuning vanuit de school, het bestuur en/of het samenwerkingsverband in staat is regulier onderwijs te volgen, dan wordt de leerling ingeschreven bij de reguliere school. Met een inschrijving in het regulier onderwijs stopt de bekostiging van die leerling in het gespecialiseerd onderwijs. De reguliere school ontvangt dan de bekostiging voor deze leerling. Eventuele extra ondersteuning die de leerling na de inschrijving in het regulier onderwijs nodig heeft, kan worden bekostigd vanuit de ondersteuningsmiddelen van het samenwerkingsverband waartoe de reguliere school behoort.

46. Hoe wordt de leerkracht uit het gespecialiseerd onderwijs die mee gaat naar het regulier onderwijs bekostigd?

De leerlingen uit het gespecialiseerd onderwijs die met begeleiding vanuit het gespecialiseerd onderwijs de overstap gaan maken naar het regulier onderwijs hebben een toelaatbaarheidsverklaring (TLV). De school voor gespecialiseerd onderwijs ontvangt de bekostiging voor deze leerlingen. Hiermee wordt de leraar en eventueel ook

een onderwijsassistent of leraarondersteuner gefinancierd die mee gaat met de leerlingen naar het regulier onderwijs.

47. Mogen de TLV-gelden ook direct naar de reguliere school gaan of verdeeld worden onder meer reguliere scholen?

Zolang de leerling ingeschreven staat bij het speciaal onderwijs en er een TLV is afgegeven, gaat de financiering naar het speciaal onderwijs. De reguliere school ontvangt ondersteuning vanuit het gespecialiseerd onderwijs, bijvoorbeeld in de vorm van leraren, onderwijsassistenten of leraarondersteuners. Scholen in het (v)so kunnen er daarnaast voor kiezen om middelen over te dragen aan reguliere scholen wanneer hun leerlingen daar onderwijs volgen, maar dit is geen voorwaarde voor deelname aan de beleidsregel.

Inspectie en opbrengsten

48. Op welke manier is de inspectie betrokken bij deze beleidsregel?

De Onderwijsinspectie ontvangt van OCW de gegevens van de scholen die meedoen aan de beleidsregel. Zij hebben de intentie om waar mogelijk inspectiebezoeken op die scholen te combineren: zowel de inspecteur van het regulier als de inspecteur van het vo komen dan samen op inspectiebezoek.

49. Tellen deze leerlingen mee in de (openbare) opbrengsten als ze regulier worden ingeschreven?

De leeropbrengsten van de leerlingen tellen mee op de school van inschrijving.

50. Wanneer een vso leerling die middels symbiose onderwijs volgt zakt of afstroomt, bij welke school telt dit dan mee in de opbrengsten (vso of vo)?

Deze resultaten tellen voor de school van de (hoofd)inschrijving.

Praktische aspecten

51. Waar is de leerling ingeschreven?

Een leerling uit het gespecialiseerd onderwijs die deel gaat nemen aan het experiment is bij de start van het experiment ingeschreven in het gespecialiseerd onderwijs. Zodra de leerling in staat is volledig regulier onderwijs te volgen – waar nodig met extra ondersteuning vanuit de school, het bestuur en/of het samenwerkingsverband – wordt de leerling ingeschreven op de reguliere school. Zolang de leerling is ingeschreven op het gespecialiseerd onderwijs behoudt de leerling de toelaatbaarheidsverklaring (TLV) en blijft de wet- en regelgeving van de school van inschrijving van toepassing. Ook de bijbehorende plichten (bijvoorbeeld ten aanzien van het melden van ongeoorloofd verzuim bij DUO en het opstellen van een ontwikkelingsperspectief) blijven de verantwoordelijkheid van de school van inschrijving.

52. Mag je leerlingen die je straks in een gemengde groep plaatst (dus sbo/so) met 1 leerlingvolgsysteem volgen? Ook als de twee scholen werken met verschillende leerlingvolgsystemen?

Als de school de leervorderingen/leeropbrengsten van alle leerlingen binnen de eigen leerlijnen goed zichtbaar kan maken is dat toegestaan.

53. Hoe voer je dit praktisch uit? Bijvoorbeeld het samen onderwijs verzorgen en het schrijven aan het OPP?

Een samenwerking aangaan vraagt om een gezamenlijke verantwoordelijkheid tussen de scholen. Bijvoorbeeld op het gebied van mensen, middelen, locatie en het onderwijs. Een goede voorbereiding, samenwerking en bestuurlijke samenwerking is hierin belangrijk. Zie blok ‘informatie’.

Gericht op wet- en regelgeving geldt: wanneer een leerling ingeschreven blijft op het speciaal onderwijs, blijft de wet- en regelgeving van het gespecialiseerd onderwijs gelden. De school voor speciaal onderwijs blijft verantwoordelijk voor het OPP, de administratie in leerlingvolgsystemen en het verzuim.

54. Hoe wordt de ontwikkeling van de leerlingen op het gebied van cognitie en sociaal-emotioneel welbevinden gevolgd?

Er zal onderzoek verricht worden om het effect van de beleidsregel vast te stellen. In een latere fase volgt meer informatie over het onderzoek. De resultaten zullen gedeeld worden met het veld.

55. Waarom mag een school met een zwak inspectie oordeel niet deelnemen?

Als de kwaliteit van het onderwijs op één van de betrokken scholen of instellingen als zwak is beoordeeld, kan deze school niet deelnemen. Deelname aan het experiment wordt in dat geval niet in het belang van de leerlingen geacht.

Bij een onvoldoende beoordeling kan de school wel deelnemen aan de beleidsregel.

56. Hoe zorgen we ervoor dat de jeugdhulp en het leerlingenvervoer voortgezet wordt op het regulier onderwijs?

Wanneer een leerling uit het gespecialiseerd onderwijs aangewezen is op jeugdhulp en wanneer voortzetting hiervan gewenst is wanneer de leerling de overstap maakt naar het regulier onderwijs, dan dient dit opgenomen te worden in het experimenteerplan. De deelnemende scholen beschrijven, in afstemming met de gemeente, in het experimenteerplan hoe dit vorm gegeven wordt. Hetzelfde geldt voor leerlingenvervoer. Als de leerling gebruik maakt van leerlingenvervoer en ook op de reguliere school aangewezen is op leerlingenvervoer dan dient dat, in afstemming met de gemeente, opgenomen te worden in het experimenteerplan. Ook huisvesting kan onderdeel uitmaken van het experimenteerplan. De gemeente stemt in met het experimenteerplan middels het ondertekenen van een verklaring van instemming.